Dosarul nr. 21r-763/24 *(1-23177575-02-21r-17042024)*
Judecător: Elisaveta Buzu

D E C I Z I E
În numele Legii

23 iunie 2025 mun. Chișinău

Colegiul Penal al Curții de Apel Centru
Având în componența sa:
Președintele completului, judecător: Oxana Robu
Judecători: Olga Cojocaru și Vladislav Schibin

A judecat în ordine de recurs, *în lipsa părților*, recursul declarat de avocatul Anatolie Istrate în interesele condamnatului Morari Dumitru împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 19 martie 2024, potrivit căreia s-a respins cererea avocatului Anatolie Istrate în interesele condamnatului Dumitru Morari, a.n. *****, cu privire la aplicarea actului de amnistie în baza Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nr. 243 din 24 decembrie 2021, ca fiind neîntemeiată,-

Termenii de examinare a cauzei:
Prima instanță: 12.12.2023 – 19.03.2024;
Instanța de recurs: 17.04.2024 – 23.06.2025.
Procedura de înștiințare a fost legal executată.

Asupra recursului declarat de avocatul Anatolie Istrate în interesele inculpatului Morari Dumitru împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 19 martie 2024, Colegiul Penal al Curții de Apel Centru –

C O N S T A T Ă:

1. La 11.12.2023, prin intermediul Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor, în mod aleatoriu, a fost repartizată spre examinare judecătorului Elisaveta Buzu, cererea avocatului Anatolie Istrate în interesele inculpatului Dumitru Morari, prin care solicită aplicarea art. 7 alin. (1) lit. a) din Legea privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nr. 243 din 24 decembrie 2021 și reducerea cu o treime din pedeapsa stabilită inculpatului Morari Dumitru prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 27 noiembrie 2019 privind condamnarea de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (2), lit. b), e), f) Cod penal, la 6 ani

închisoare în penitenciar de tip semiînchis, cu amendă în mărime de 900 u.c.

2. Prin *încheierea Judecătoriei Chişinău, sediul Ciocana din 19 martie 2024,* s-a respins cererea avocatului Anatolie Istrate în interesele condamnatului Dumitru Morari, a.n. *****, cu privire la aplicarea actului de amnistie în baza Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nr. 243 din 24 decembrie 2021, ca fiind neîntemeiată.

3. *Împotriva încheierii Judecătoriei Chişinău, sediul Ciocana din 19 martie 2024 a declarat recurs avocatul Anatolie Istrati în interesele inculpatului Dumitru Morari prin care a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să se dispună reducerea în baza Legii nr. 243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, cu o treime din pedeapsa stabilită lui Morari Dumitru în baza sentinței Judecătoriei Chişinău, sediul Buiucani din 25.10.2021 .*

În motivarea cerințelor a invocat următoarele aspecte:

- prin sentinţa Judecătoriei Chişinău, sediul Buiucani, din 27 noiembrie 2019, Morari Dumitru a fost recunoscuţi vinovat şi condamnat de comiterea infracţiunii prevăzute de art. 187 alin. (2), lit. b), e), f) Cod penal stabilindu-i pedeapsă de 6 ani închisoare în penitenciar de tip semiînchis, cu amendă în mărime de 900 u.c;

- prin decizia Colegiului Penal al Curţii de Apel Chişinău din 10 martie 2021 sentinţa instanţei de fond a fost menţinută fără modificări;

- prin sentinţa Judecătorie Chişinău sediul Buiucani din 25 octombrie 2021, Morari Dumitru a fost recunoscut vinovat de comiterea infracţiunii prevăzute de art. 186 alin. 2 CP stabilindu-i pedeapsă cu închisoare pe un termen de 1 an de zile, în penitenciar tip semiînchis. Potrivit prevederilor art. 84 alin. 4 CP , pentru concurs de infracţiuni s-a adăuga parţial la pedeapsa neexecutată stabilită prin Sentinţa Judecătorie Chişinău din 27.11.2019, stabilindu-i pedeapsă definitivă pe un termen de 6 ani şi 6 luni, cu executarea pedepsei în Penitenciar de tip semiînchis;

- ulterior prin Decizia CA Chişinău din 25.04.2023, s-a respins apelul depus de către inculpat şi apărătorul acestuia asupra sentinţei instanţei de fond;

- la 24.12.2021 Parlamentul Republicii Moldova a votat în lectură finală Legea amnistiei în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenţei Republicii Moldova, prevederile art. 6 al prezentei Legi nu sunt aplicabile deţinutului;

- în contextul celor expuse, la 13.11.2023 condamnatul Morari Dumitru a depus cerere pe numele administraţiei - comisiei Speciale din cadrul instituţiei penitenciare nr. 13 mun. Chişinău privitor la aplicarea în privinţa sa a art. 7 alin(1)

lit. a) din Legea amnistiei în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenţei Republicii Moldova;

- prin răspunsul Directorului Penitenciarului nr.13 din 29.11.2023, (recepţionat prin intermediul OP la 07.12.2023), cererea înaintată de către condamnatul Morari Dumitru a fost respinsă ca fiind neîntemeiată. Din conţinutul refuzului indicat supra rezultă că, faţă de condamnatul Morari Dumitru nu poate fi aplicate prevederile Legii amnistiei în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenţei Republicii Moldova dat fiind faptului că, pedeapsa sub formă de închisoare stabilită prin sentinţa judecătoriei Buiucani din 27.11.2019 a fost cumulată în baza art.84 al.4 CP la pedeapsa penală stabilită prin sentinţa judecătoriei Chişinău sed. Buiucani din 25.10.2021 şi prin urmare nu se execută separat;

- considerând refuzul administraţiei Penitenciarului nr.13 ca unul nejustificat şi care încalcă în mod flagrant dreptului acestuia la un proces echitabil prevăzut de art.6 CEDO, apărarea a depus contestare pe numele instanţei de judecată solicitând reducerea cu o treime din pedeapsa stabilită condamnatului Morari Dumitru ***** a.n ***** prin sentinţa Judecătoriei Chişinău, sediul Buiucani din 25 octombrie 2021 privind condamnarea prevenitului de comiterea infracţiunii prevăzute de art. 187 alin. (2), lit. b), e), f) Cod penal la 6 ani închisoare în penitenciar de tip semiînchis, cu amendă în mărime de 900 u.c. art. şi art. 186 alin. 2 CP prin care s-a stabilit potrivit prevederilor art. 84 alin. 4 CP, pentru concurs de infracţiuni s-a pedeapsă definitivă 6 ani şi 6 luni, cu executarea pedepsei în Penitenciar de tip semiînchis;

- prin încheierea contestată s-a dispus respingerea plângerii ca fiind neîntemeiată, pe motiv că, careva drepturi şi libertăţi ale deţinutului Morari Dumitru nu au fost încălcate fără a aduce careva motive argumentate;

- consideră că, încheierea contestată ca fiind una ilegală, nefondată care a fost pronunţată în prezenţa unei examinări superficiale fără a se expune asupra tuturor motivelor indicate în plângerea depusă precum şi cele expuse oral de către condamnat şi apărătorul său în instanţa de judecată;

- consideră că faţă de deţinutul Morari Dumitru urmează de aplicat prevederile art. 7 alin. (1) lit. a) din Legea enunţată supra, prin care se stabileşte că „persoana condamnată la pedeapsa cu închisoare, la data intrării în vigoare a prezentei Legi, căreia nu i se pot aplica prevederile art. 4-6, i se reduce termenul de pedeapsă sau i se comută pedeapsa după cum urmează: a) cu 1/3 dacă este condamnată pe un termen de până la 7 ani inclusiv;

- menționează că conform materialelor cauzei se constată cu certitudine că deţinutul la momentul adoptării Legii cu privire la amnistie din 24.12.2021, deţinea statut de condamnat și executa pedeapsa definitivă de 6 ani închisoare în penitenciar de tip semiînchis stabilită în baza art. 187 alin. (2), lit. b), e), f) CP prin

sentinţa Judecătoriei Chişinău, sediul Buiucani din 27 noiembrie 2019 devenită definitivă la 10 martie 2021;

- la fel, prin sentinţa Judecătorie Chişinău sediul Buiucani din 25 octombrie 2021, Morari Dumitru a fost recunoscut vinovat de comiterea infracţiunii prevăzute de art. 186 alin. 2 CP stabilindu-i pedeapsă cu închisoare pe un termen de 1 an de zile iar potrivit prevederilor art. 84 alin. 4 CP, pentru concurs de infracţiuni s-a adăuga parţial la pedeapsa neexecutată stabilită prin Sentinţa Judecătorie Chişinău din 27.11.2019, stabilindu-i pedeapsă definitivă pe un termen de 6 ani şi 6 luni, cu executarea pedepsei în Penitenciar de tip semiînchis. Sentinţa dată a devenit definitivă prin Decizia CA Chişinău din 25.04.2023, prin care s-a respins apelul depus de către inculpat şi apărătorul acestuia asupra sentinţei instanţei de fond;

- în speţă în conformitate cu prevederile art. 389 CPP prevenitul deţinea statut de condamnat din 10.03.2021. Prin urmare la momentul adoptării Legii amnistiei în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenţei Republicii Moldova prevenitul avea statut de condamnat;

- instanţa de judecată neîntemeiat a refuzat sa examineze aplicabilitatea dispoziţiilor art. 9 a Legii cu privire la amnistie, deşi conform normei procesual penala era obligata să o facă din oficiu, mai mult ca atât ca în cadrul examinării plângerii acest fapt a fost menţionat atât de apărare cat şi de reprezentantul P- 13;

- motivul reţinut de instanţa precum ca nu s-ar fi invocat aplicabilitatea legii privind amnistia pentru infracţiunile comise în baza art. 186 CP este unul nefondat si denota faptul că instanţa nu s-a expus asupra tuturor circumstanţelor stabilite în cadrul cercetării judecătoreşti, fapt ce califică hotărârea data ca fiind nefondată;

- conform prevederilor art.9 a Legii nr. 243din 24-12-2021 privind amnistia - persoanele condamnate pentru concurs de infracţiuni se amnistiază pentru fiecare infracţiune în parte, dacă vreuna dintre acestea întruneşte condiţiile prezentei legi;

- astfel, faţă de ultimul sunt aplicabile dispoziţiile art. 7 a Legii nr. 243din 24-12- 2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenţei conform căreia persoanei condamnate la pedeapsa cu închisoare, la data intrării în vigoare a prezentei legi, căreia nu i se pot aplica prevederile art. 4- 6 i se reduce termenul de pedeapsă după cum urmează: a) cu o treime, dacă este condamnată pe un termen de până la 7 ani inclusiv. Potrivit art. 7 al Legii sus menţionate, careva impedimente întru aplicarea prevederilor actului de amnistie nu există;

- cu referire la riscul de recidivă, conform fisei de evaluare nu s-a stabilit risc de recidivă;

- referitor la caracterizare personalităţii este pozitivă ,menţionez şi faptul că, Morari Dumitru a comis infracţiunile pentru care a fost condamnat neavând împlinită vârsta de 22 ani, careva încălcări de regim s-au o sancţiune nu are;

- pe tot parcursul executării pedepsei de către acesta nu s-a atestat careva

circumstanţe de ordin de a al caracteriza negativ în Penitenciar nr. 13;

- reprezentantul Penitenciarul nr. 13 în şedinţa de judecată şi-a expus poziţia că nu este împotriva aplicării faţă de Morari Dumitru a dispoziţiilor art. 7 a Legii nr. 243din 24-12-2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenţei RM;

- toate aceste lacune deşi au fost invocate instanţei de judecată, ultima nu a dat nici un răspuns privind admiterea s-au respingerea acestor motive invocate;

- consideră a fi elocventă jurisprudenţa Curţii Europene pentru Drepturile Omului în *cauza Gurgurov C. Moldovei (hotărîrea nr. 7045/08 din 16.09.2009)* prin care înalta Curte a statuat că, autorităţile publice necesită întotdeauna: să depună eforturi serioase pentru a constata ce s-a întâmplat; nu trebuie să se bazeze pe concluzii pripite şi nefondate pentru a înceta investigaţia; nu trebuie să pună concluziile pripite şi nefondate la baza deciziilor lor; urmează să întreprindă toţi paşii rezonabili şi disponibili conform legii pentru a asigura probe cu privire la incident;

- concomitent, în hotărârea Curţii Europene pentru Drepturile Omului în *cauza Vetrenco C. Republica Moldova din 18.05.2010,* la pct. 55 Curtea a invocat că, unul din standardele articolului 6 din Convenţie se referă la sarcina instanţelor naţionale de a considera cele mai importante argumente ridicate de către părţi şi de a aduce motive în sensul acceptării sau refuzului acestora. Chiar dacă sfera argumentelor asupra cărora instanţele urmează să aducă argumente proprii poate depinde de circumstanţele particulare ale cauzei, totuşi o omisiune de a considera un argument serios sau examinarea într-o manieră arbitrară este în sine incompatibilă cu noţiunea unui proces echitabil;

- încheierea contestată mai este criticabilă şi sub aspectul formal al examinării cauzei. Astfel în partea dispozitivă a încheierii nu se expune cert din care motive respinge plângerea şi anume ca fiind neîntemeiată sau din alte considerente. Ca urmare instanţa de judecată nu a ţinut cont de principiul legalităţii *procesului penal* potrivit căruia desfăşurarea întregului proces penal are loc potrivit dispoziţiilor prevăzute de legea procesual penala (art. 7 CPP). Acest principiu prezumă existenţa unei lege previzibile si accesibile, conform standardelor constituţionale si de protecţie a drepturilor omului, care prevăd reguli procedurale, pe de alta parte este necesar ca actele si probele în procesul penal sa fie efectuate potrivit legii;

- prin soluţia dată instanţa nu a garantat respectarea şi ocrotirea persoanei, care constituie o îndatorire primordială a statului, fapt stabilit prin dispoziţiile art. 16 din Constituţia RM conform căreia toţi cetăţenii Republicii Moldova sunt egali în faţa legii şi a autorităţilor publice, fără deosebire de rasă, naţionalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenenţă politică, avere sau de origine socială;

- în speţa dată prin respingerea plângerii şi emiterii unei încheieri nemotivate

egalitatea petentului în faţa legii a fost grav afectată.

4. Procedura de înștiințare legală a fost executată.

Potrivit prevederilor art. 447 alin (1) și (2) Cod de Procedură Penală, recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezența părților la proces. Instanța de recurs fixează data examinării şi dispune să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței.

Părțile la proces au fost înștiințați legal despre data examinării recursului și despre faptul că sunt în drept să depună prin intermediul Secției monitorizare și relații publice a Curții de Apel Centru, referințe.

Părțile nu s-au folosit de dreptul acordat de a depune referință potrivit prevederilor art. 447 alin. (2) Cod de procedură penală.

Astfel, ținând cont de faptul că participanții la proces au fost înștiințați despre data examinării recursurilor și depunerii referinței fiind astfel întreprinse toate măsurile necesare în vederea respectării prevederilor art. 391 Cod de Procedură Penală RM privind citarea participanților la proces, și ținând cont de faptul că, spața deferită justiției nu reprezintă o cauză de un interes deosebit pentru jurisprudență care ar impune prezența părților nemijlocit în ședință de judecată, prin prisma dispoziției generale din art. 447 alin.1, 2 Cod de procedură penală, a procedat la examinarea cauzei fără prezența părților, dar cu acordarea dreptului participanților la proces de a depune referințe.

5. *Examinând încheierea atacată prin prisma motivelor de recurs invocate, audiind părțile, cercetând materialele cauzei, Colegiul Penal al Curții de Apel Centru consideră necesar de a respinge recursul declarat, ca fiind nefondat,* reieșind din următoarele considerente.

5.1. În conformitate cu art. 437 alin. (1), pct. 4) Cod de Procedură Penală, (1) Pot fi atacate cu recurs: 4) alte hotărîri penale pentru care legea prevede această cale de atac.

Conform art. 448 Cod de Procedură Penală, (1) Judecînd recursul, instanța verifică legalitatea şi temeinicia hotărîrii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei şi a oricăror documente noi prezentate în instanța de recurs.

Potrivit art. 449 alin. (1) pct. 1), lit. a) Cod de Procedură Penală, (1) Judecînd recursul, instanța adoptă una din următoarele decizii: 1) respinge recursul, menţinînd hotărîrea atacată, dacă: a) recursul este nefondat.

5.2. În conformitate cu art. 469 alin. (1), pct. 15) Cod de Procedură Penală, (1) La executarea pedepsei, instanța de judecată soluționează chestiunile cu privire la schimbările în executarea unor hotărîri, şi anume: *15) liberarea de pedeapsă în temeiul actului amnistiei sau stingerea executării pedepsei (art.295 din Codul de executare).*

Potrivit art. 471 alin.(1), (2) Cod de procedură penală, care stabilește că, *„ (1) Chestiunile specificate la art. 469 alin.(1) pct.5), 11) şi 14) se soluționează de*

către judecătorii instanței de drept comun, iar chestiunile prevăzute la celelalte puncte din art.469 alin.(1) se soluționează de către judecătorul de instrucție la demersul instituției care pune în executare pedeapsa, la cererea condamnatului sau a apărătorului acestuia ori, după caz, la demersul procurorului care exercită supravegherea organului sau instituției care pune în executare pedeapsa. .... (2) Temei pentru examinarea chestiunilor prevăzute la art.469 alin.(1) pct.1), 2), 4) – 7), 11), 12), 14) - 16) şi 18) poate servi şi cererea condamnatului ...”

5.3. Din materialele cauzei, Colegiul penal reține că, prin sentinţa Judecătoriei Chişinău, sediul Buiucani din 07.10.2019 (dosar nr. 1-249/2018), în baza art. 206, alin. (3) lit. b) şi b1) Cod penal, condamnatului Dumitru Morari i s-a stabilit 12 doisprezece ani închisoare; în baza art. 220 alin. (2) lit. c) Cod penal, la 3 (trei) ani şi 6 (şase) luni închisoare şi potrivit art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracţiuni, i s-a stabilit pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 12 (doisprezece) ani şi 6 (șase) luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

Sentinţa Judecătoriei Chişinău, sediul Buiucani din 07.10.2019, nu este definitivă şi în prezent se examinează la Curtea de Apel Chişinău.

Prin sentința Judecătoriei Chişinău, sediul Buiucani din 27.11.2019, în baza art. 187 alin. (2), lit. b), e) şi f) din Codul penal, condamnatului Dumitru Morari i s-a stabilit o pedeapsă sub formă de 6 (şase) ani închisoare, cu ispăşirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu amendă în mărime de 900 unităţi convenţionale.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10.03.2021, sentința Judecătoriei Chişinău, sediul Buiucani din 27.11.2019 a fost menținută fără modificări. La 16.06.2021, prin decizia Curții Supreme de Justiție, s-a declarat ca inadmisibil recursul avocatului în interesele condamnatului Dumitru Morari, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10.03.2021. Astfel, sentinţa Judecătoriei Chişinău, sediul Buiucani din 27.11.2019 a devenit definitivă la 10.03.2021.

Prin sentinţa Judecătoriei Chişinău, sediul Buiucani din 25.10.2021, în baza art. 186 alin. (2) lit. b), c) şi d) din Codul penal şi în temeiul acestei Legi, condamnatului Dumitru Morari i s-a stabilit pedeapsa închisorii pe un termen de 1 an, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. În baza art. 84 alin. (4) din Codul penal pentru concurs de infracţiuni s-a adăugat parţial la pedeapsa aplicată pedeapsa neexecutată, stabilită prin sentinţa nr. 1-722/2017, emisă de Judecătoria Chişinău, sediul Buiucani la 27.11.2019, stabilindu-i lui Morari Dumitru o pedeapsă definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 6 (şase) ani și 6 (şase) luni, cu ispăşirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu amendă în mărime de 900 unităţi convenționale.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25.04.2023, sentința Judecătoriei Chişinău, sediul Buiucani din 25.10.2021 a fost menținută

fără modificări.

Astfel, sentinţa Judecătoriei Chişinău, sediul Buiucani din 25.10.2021 a devenit definitivă la 25.04.2023.

La 29.11.2023, prin răspunsul directorului Penitenciarului nr. 13 – Chișinău, Andrei Saracuța, cererea înaintată de către condamnatul Morari Dumitru privind prezentarea la comisie a condamnatului în vederea aplicării Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nr. 243 din 24 decembrie 2021, a fost respinsă ca fiind neîntemeiată, comunicând faptul că față de condamnatul Morari Dumitru nu pot fi aplicate prevederile Legii privind amnistia în 3 legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova dat fiind faptului că, pedeapsa sub formă de închisoare stabilită prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 27.11.2019 a fost cumulată în baza art. 84 alin. (4) CP la pedeapsa penală stabilită prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 25.10.2021 și prin urmare nu se execută separat.

5.4. Potrivit art. 107 Cod penal (1) Amnistia este actul ce are ca efect înlăturarea răspunderii penale sau a pedepsei fie reducerea pedepsei aplicate sau comutarea ei. (2) Amnistia nu are efecte asupra măsurilor de siguranță şi asupra drepturilor persoanei vătămate.

Potrivit art. 272 alin.(1) Codul de executare, în cazul amnistiei, în temeiul art.107 din Codul penal, care liberează condamnatul de executarea în continuare a pedepsei, fie reduce pedeapsa sau o comută, instituțiile şi organele care asigură executarea categoriei respective de pedeapsă examinează aplicabilitatea actului de clemență fiecărui condamnat şi, după caz, cu acordul condamnatului, înaintează un demers instanței de judecată competente conform art.470 Cod de procedură penală. La demers se anexează dosarul personal al condamnatului, dovezile motivelor de fapt şi de drept invocate. Demersul se judecă în condițiile Codului de procedură penală.

În sensul prevederilor legale enunțate, *amnistia* reprezintă o cauză care stinge raportul penal de conflict sub aspectul pedepsei, ce constă în actul de clemență al legiuitorului care, din rațiuni de politică penală sau socială, renunță la dreptul de a aplica sancțiuni de drept penal persoanelor care au comis anumite infracțiuni.

Justificarea aplicării unui act de clemență, cum este amnistia, prin care persoanele, ce au comis infracțiuni, sunt liberate de răspundere şi pedeapsă penală, necesită evaluarea unui şir de factori cum ar fi: impactul pe care îl va produce asupra societății, componențele de infracțiune şi categoriile de persoane în privința cărora urmează să se extindă actul dat, structura populației penitenciare, efectul pe care îl va produce asupra numărului populației penitenciare, frecvența aplicării unor asemenea acte şi raționalitatea aplicării actului respectiv la momentul dat.

La data de 24 decembrie 2021 a fost adoptată şi la 31 decembrie 2021, a intrat în vigoare Legea nr.243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

În speță, Colegiul penal relevă că, în privința condamnatului nu există o sentință definitivă de condamnare, legalitatea sentinței Judecătoriei Chişinău, sediul Buiucani din 07.10.2019, examinându-se în prezent la Curtea de Apel Chişinău.

Referitor la pedeapsa sub formă de închisoare stabilită prin sentinţa Judecătoriei Chişinău, sediul Buiucani din 27.11.2019, Colegiul penal reține că aceasta a fost cumulată în conformitate cu prevederile art. 84 alin. (4) din Codul penal, la pedeapsa cu închisoarea stabilită prin sentinţa Judecătoriei Chişinău, sediul Buiucani din 25.10.2021, devenită definitivă la 25.04.2023 şi, prin urmare, aceasta nu se execută separat.

Conform prevederilor art. 1 alin. (1), (4) din Legea privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova ” (1) Prezenta lege se aplică condiționat şi exclusiv persoanelor bănuite, învinuite şi inculpate, precum şi persoanelor condamnate, care sunt caracterizate pozitiv pe parcursul executării pedepsei, al perioadei de probațiune sau al termenului de probă şi sunt evaluate psihologic ca prezentând risc de recidivă mediu sau redus, dacă persoanele respective cad sub incidența prevederilor art. 2–5, 7, 8.

(2) Aplicarea amnistiei față de persoanele condamnate se decide de comisiile speciale privind aplicarea amnistiei în privința persoanelor condamnate (în continuare – comisii speciale), instituite, în acest sens, în cadrul fiecărei instituții care pune în executare pedeapsa, din reprezentanți ai Administrației Naționale a Penitenciarelor, ai Inspectoratului National de Probațiune, precum şi din experți psihologi judiciari atestați. Comisiile speciale se instituie prin ordinul ministrului justiției şi activează în baza unui regulament-cadru aprobat prin ordinul ministrului justiției.

(3) În temeiul deciziilor comisiei speciale, instituția care pune în executare pedeapsa inițiază demersurile către instanțele de judecată competente privind aplicarea prevederilor prezentei legi.

(4) Aplicarea amnistiei față de persoanele bănuite, învinuite se decide de procuror, la faza de urmărire penală, iar față de persoanele inculpate care cad sub incidența art.2 alin.(4) – de instanța de judecată, la faza de judecare a cauzei.

(5) Persoana bănuită, învinuită poate înainta personal sau prin intermediul unui avocat un demers către instanța de judecată privind examinarea posibilității aplicării amnistiei doar dacă a fost refuzată de procuror.

(6) Persoana condamnată poate înainta personal sau prin intermediul unui avocat un demers către instanța de judecată privind examinarea posibilității aplicării amnistiei doar dacă a fost refuzată de comisia specială."

În același timp, se constată că, prevederile Legii nr. 243 din 24.12.2021, privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, se pot aplica persoanelor, în privința cărora sentința de condamnare a devenit irevocabilă, până la data de 24.12.2021.

6. Astfel, Colegiul penal nu va reține argumentele avocatului Anatolie Istrate în interesele condamnatului Dumitru Morari, a.n. *****, cu privire la aplicarea actului de amnistie în baza Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nr. 243 din 24 decembrie 2021, ca fiind neîntemeiate, or în prezent în privința condamnatului nu există o sentință definitivă de condamnare, sentinţa Judecătoriei Chişinău, sediul Buiucani din 07.10.2019, examinându-se în prezent la Curtea de Apel Chişinău.

Cu referire la pedeapsa sub formă de închisoare stabilită prin sentinţa Judecătoriei Chişinău, sediul Buiucani din 27.11.2019, Colegiul penal reiterează că aceasta a fost cumulată în conformitate cu prevederile art. 84 alin. (4) din Codul penal, la pedeapsa cu închisoarea stabilită prin sentinţa Judecătoriei Chişinău, sediul Buiucani din 25.10.2021, devenită definitivă la 25.04.2023 şi, prin urmare, aceasta nu se execută separat, iar potrivit art. 1 alin. (1) al Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenţei Republicii Moldova nr. 243 din 24.12.2021 *Monitorul Oficial al R. Moldova, 325-333/510, 2021,* prezenta lege se aplică condiţionat şi exclusiv persoanelor bănuite, învinuite şi inculpate, precum şi persoanelor condamnate, care sunt caracterizate pozitiv pe parcursul executării pedepsei, al perioadei de probaţiune sau al termenului de probă şi sunt evaluate psihologic ca prezentând risc de recidivă mediu sau redus, dacă persoanele respective cad sub incidenţa prevederilor art.2–5, 7, 8.

Totodată Colegiul penal nu va reține alegațiile apărătorului privind aplicarea și a art. 9 din Legea privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nr. 243 din 24 decembrie 2021, în privința condamnatului, apreciindu-le nefondate, or instanța de fond corect a stabilit că aceasta nu a fost invocată la faza inițială de depunere a cererii în adresa instituției penitenciare, examinându-se cererea sub aspectul aplicării prevederilor art. 7 alin. (1) lit. a) din Lege.

Prin urmare în privința condamnatului Morari Dumitru nu pot fi aplicate prevederile Legii privind amnistia, așa cum acesta nu întrunește cumulativ cele două condiții obligatorii.

Raportând dispozițiile normelor sus-citate la circumstanțele cauzei, evaluând soluția judecătorului de instrucție prin prisma pretențiilor înaintate în raport cu

circumstanțele de fapt și de drept invocate, Colegiul penal apreciază concluzia instanței de fond ca fiind una corectă.

În final, instanța de recurs consideră relevantă și jurisprudența CtEDO în materie de amnistie, potrivit căreia Curtea reiterează că amnistiile și grațierile sunt, în esență, o chestiune a dreptului intern al Statelor membre și că, în principiu, ele nu sunt contrare dreptului internațional, cu excepția cazurilor în care se aplică la fapte care constituie încălcări grave ale drepturilor fundamentale ale omului. Cu toate acestea, ea consideră că agresiunea … constituie o încălcare gravă a dreptului la integritatea fizică și psihică și că acordarea amnistiei unuia dintre autorii acestei agresiuni, având în vedere circumstanțele particulare ale cauzei, este susceptibilă să contravină obligațiilor impuse Statului reclamat în sensul Articolelor 3 din Convenție (*Cauza E.G. vs Moldova, par. 44*).

Totodată, Curtea a hotărât că ar fi contrar obligațiilor care îi revin statului în temeiul art. 2 și 3 din Convenție să amnistieze fapte de omor sau de rele tratamente săvârșite împotriva unor civili și a constatat existența unei tendințe tot mai mari, în dreptul internațional, de a se considera inacceptabilă amnistierea unor încălcări grave ale drepturilor omului (*Cauza Marguš împotriva Croației (MC), pct. 122-141*).

Față de lucrul judecat de primă instanță, Colegiul Penal constată o motivare amplă și temeinică a încheierii pronunțate cu privire la circumstanțele concludente în raport cu cerințele formulate, astfel fiind în corespundere cu exigențele articolului 6 din Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Potrivit jurisprudenței CEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului argumentelor primei instanțe. În cazul în care instanța de fond și-a motivat soluția luată, arătând în mod concret la împrejurările care fundamentează concluziile sale, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță.

7. Pentru motivele expuse mai sus, în conformitate cu art. 449 alin. (1), pct. 1), lit. a) Cod de Procedură Penală, Colegiul Penal va respinge recursul declarat de avocatul Anatolie Istrate în interesele condamnatului Morari Dumitru împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 19 martie 2024, ca fiind nefondat, reținând în acest sens că, încheierea instanței de fond este una legală și întemeiată, iar prin urmare careva temeiuri de casare a încheierii nu au fost reținute.

8. În conformitate cu art. art. 437 alin. (1), pct. 4), 448, 449 alin. (1), pct. 1), lit. a), 472 Cod de Procedură Penală al RM, Colegiul Penal al Curții de Apel Centru–

D E C I D E:

Recursul declarat de avocatul Anatolie Istrate în interesele condamnatului Morari Dumitru împotriva încheierii Judecătoriei Chişinău, sediul Ciocana din 19 martie 2024, potrivit căreia, s-a respins cererea avocatului Anatolie Istrate în interesele condamnatului Dumitru Morari, a.n. *****, cu privire la aplicarea actului de amnistie în baza Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nr. 243 din 24 decembrie 2021, ca fiind neîntemeiată, *se respinge ca fiind nefondat, menținând această încheiere fără modificări.*

Decizia este irevocabilă.

Preşedintele completului, judecător: Oxana Robu

Judecător: Olga Cojocaru

Judecător: Vladislav Schibin

În conformitate cu prevederile alin. 8 art.339 Cod de procedură penală, dacă unul dintre judecătorii completului de judecată nu are posibilitatea de a semna hotărîrea, în locul lui semnează preşedintele şedinţei, iar dacă şi acesta este în imposibilitate de a semna, în locul lui semnează preşedintele instanţei. În toate cazurile, în hotărîre se menţionează cauza imposibilităţii de a semna.

Prin hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii din 20 iunie 2025, a fost aprobat raportul de nepromovare a evaluării externe de către judecătorul Oxana Robu.

Potrivit art.18 alin.(5) din Legea privind evaluarea externă a judecătorilor și procurorilor și modificarea unor acte normative, hotărârea consiliului respectiv cu privire la nepromovarea evaluării are ca efect eliberarea din funcție a judecătorului sau, după caz, a procurorului.

Totodată potrivit art.19 alin.(3) din legea supra indicată depunerea contestației suspendă executarea hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii sau, după caz, a Consiliului Superior al Procurorilor. În perioada examinării contestației, judecătorul vizat nu poate emite acte judecătorești de dispoziție, iar procurorul vizat nu poate emite acte procesuale pentru realizarea atribuțiilor prevăzute la art. 52 alin. (1) pct. 22), 23), 25) și la art. 53^1 alin. (2) lit. c)–d) și h) din Codul de procedură penală nr. 122/2003.

Din considerentele expuse, în locul președintelui completului, judecătorul Robu Oxana, semnează vicepreședintele interimar al Curții de Apel Centru, Spoială Alexandru.

Vicepreședintele interimar al
Curții de Apel Centru ***Spoială Alexandru***